

Esteettömyyden pääperiaatteet

Yli 280
jäsenyhdistystä
ja -seuraa ympäri
Suomea

Liikuntapaikkojen
esteettömyyden
asiantuntija

22 500
osallistujaa vuoden
2019 matalan
kynnyksen liikunta-
tapahtumissa

- **5** paralympia-lajin
lajiliitto
- Special Olympics
- Elinsiirron
saaneiden urheilu

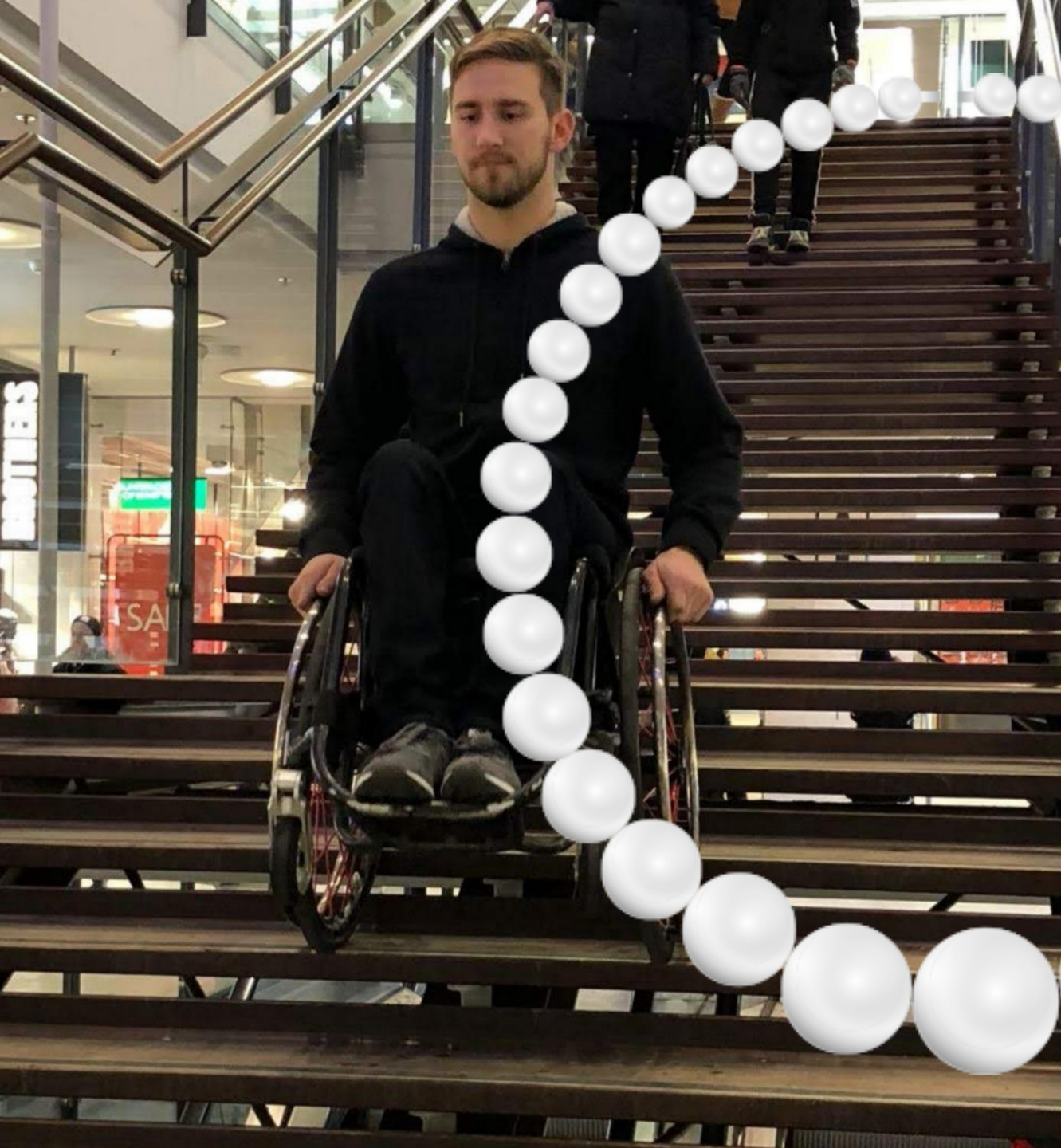

**Paralympiakomitea
tukee**
lajiliittoja ja
urheiluseuroja
Verkkokoulutus
Ahos-apuraha
Startti-stipendi
Luokittelu

Ja **PALJON** muuta
Valtti-ohjelma
Luontoliikuntaa
SOLIA
Junior Games
Liikuntamaa
Löydä oma seura
Para School Day
Nuorten Paralympiaryhmä

Esteettömyys ja saavutettavuus

- Esteettömyydessä on kyse ihmisten erilaisten toimintakykyjen huomioon ottamisesta rakennetun ympäristön suunnittelussa, toteuttamisessa ja kunnossapidossa.
- Esteettömyys: liikkuminen, näkeminen, kuuleminen, ymmärtämiseen.
- Saavutettavuudella viitataan usein digitaalisiin ympäristöihin.

Miksi esteetöntä ja saavutettavaa?

- Kaikilla tulee olla oikeus osallistua yhteiskunnassa yhdenvertaisesti
- Niin rakennettu kuin rakentamaton ympäristö (luontoympäristö)
- Informaatio ja kommunikaatio
- Mahdollisuus käyttää erilaisia palveluja erilaisissa ympäristöissä
- Kertoo kohteen laadusta, asenteesta ja arvostuksesta
- Lait ja säädökset: Rakennuslaki, YK:n vammaissopimus, Yhdenvertaisuuslaki

Saattoliikenne ja pysäköinti

- Pysäkki/piste saattoliikenteelle.
- Esteetön pysäköintipaikka lähellä sisäänkäyntiä.
- Kiinteä, luistamaton ja tasainen pinta/maasto kulkuväylillä.
- Selkeät opasteet pysäköinnistä.
- Suojatie, kävelytie ja hyvä valaistus lähimmältä bussipysäkiltä/asemalta.
- Kontrastimerkinnät: tasoerot, portaat.
- Käsijohteet.

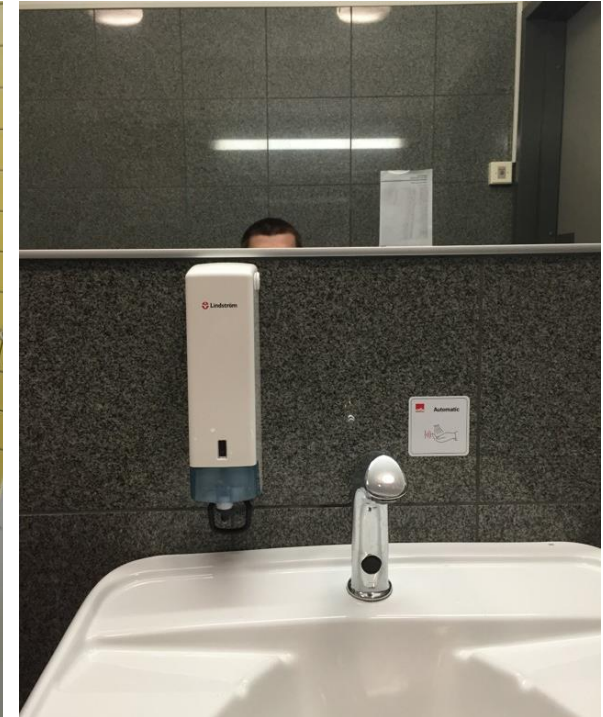
Sisäänkäynti

- Sisäänpääsy on mahdollista ilman portaita, mieluiten ilman tasoeroa tai opasteet esteettömälle sisäänkäynnille.
- Jos kynnys: viistetty ja mahdollisimman matala.
- Reitti/opastinraita: Kontrasti väri ja selkeät opasteet (portaisiin ja hissiin)
- Automaattiset ovet.
- Kontrastit: Ovissa ja tasoeroissa.

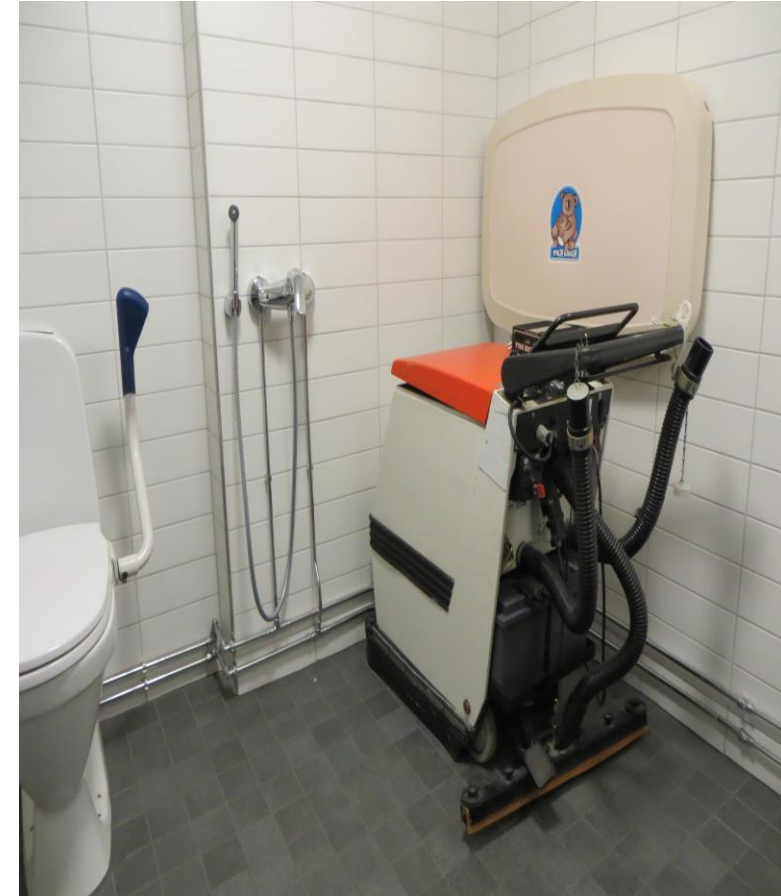
Esteetön wc & pukuhuone

- Hyvin sijoitetut kalusteet / laitteet.
- Siirtyminen wc-istuimelle molemmilta puolilta.
- Taitettavat käsitet wc-paperitelineillä.
- Helppokäyttöinen hana, käsienpesuallas ja käsisuihku.
- Hyvä yleinen valaistus.
- Hälytys, johon ylettyy lattialta.

Kunnossapito & siivous

- Huomioidaan kunnossapito eri vuodenaikoina
 - Esteettömät autopaikat - lumi
- Siivous
 - tapahtumat – wc:t
 - siivousvälineiden varastointi
 - tavarat/välineet samoilla paikoilla
- Henkilökunta mukaan esteettömyysasioita suunnitellessa

Hissi

- Pääsee kaikkiin tiloihin/kerroksiin.
- Mieluiten automaattinen liukuovi.
- Puhe ja ääni.
- Pistekirjoituksella varustettu hissipaneeli, jossa hyvät kontrastit.
- Helppokäyttöinen, suuret painikkeet.
- Hissinkoko: apuväline – liikuntaväline.

Valaistus

- Luonnon valo.
- Valonväri (kylmä/lämmin).
- Säädettävä.
- Häikäisemätön.
- Aurinkosuoja.

Esteettömyyden haasteet

- Tasoerot, portaat ja kynnykset
- Käsijohteet tai niiden puute
- Painavat/jäykät ovet
- Huono valaistus ja akustiikka
- Puuttuvat kontrastit
- Huonot tai puuttuvat opasteet
- Puuttuva induktiosilmukka
- Huono tilan suunnittelu ja huonekalujen sijoittelu
- Korkeus: naulakot, peilit, hyllyt, kaapit ja lukot, paperitelineet

Huomioitavaa

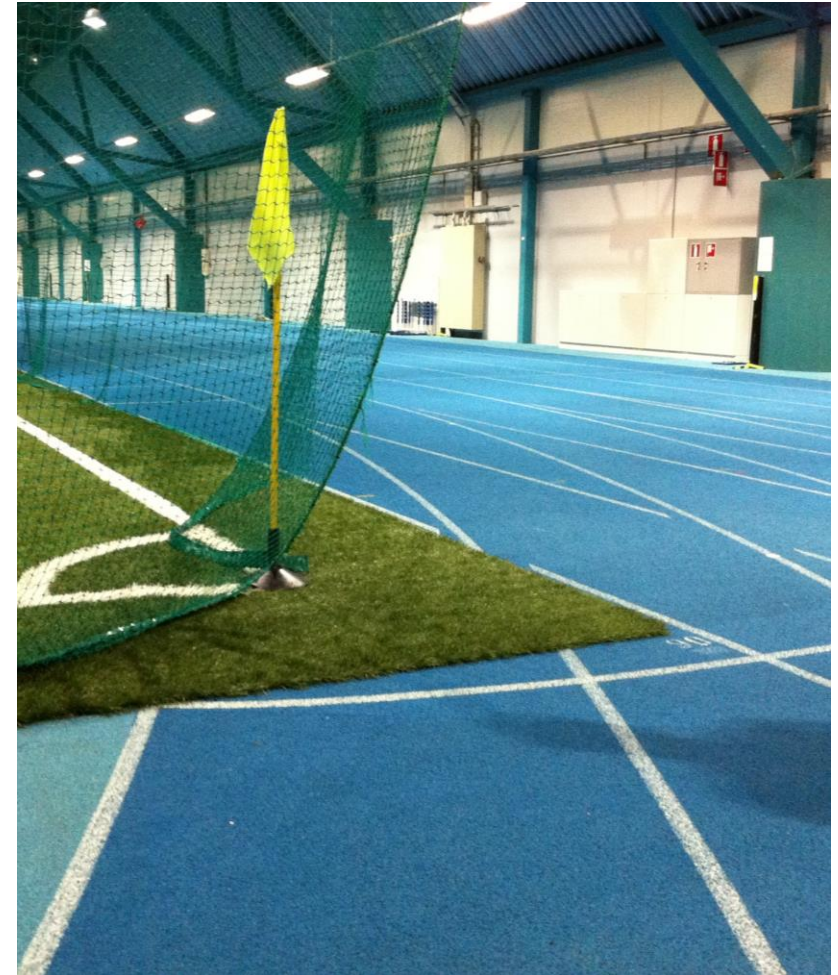
- Huonekalujen ja tavaroiden sijoittelu.
- Ovenavaaja sisätiloissa.
- Irtonaiset esineet ja varusteet.
- Vapaat kulkutiet.
- Portaiden sijainti.
- Opas, avustaja.
- Opas- ja avustajakoira.
- Kuvailutulkkaus.
- Hyvä ilma- ja ääniympäristö.
- Vuodenajat ja kelivaihtelut (lumi- ja vesisateet).

Yhteenveto

- Esteettömät ratkaisut – yhdenvertaisuus!
- Alusta alkaen esteetöntä - säästää resursseja ja rahaa.
- Esteettömyys ei ole keneltäkään pois!
- Ei riitä että pääsee sisälle, vaan pitää pystyä myös toimimaan!
- Esteettömyystieto henkilökunnalta ja nettisivuilta saatavilla!
- Joskus on esteettömyys kiinni pienistä ja maksuttomista asioista.

Esteettömyyskartoitus

ESTEETÖN JA SAAVUTETTAVA LIIKUNTATAPAHTUMA -TARKISTUSLISTA

- ☐ Kulkuväylät ovat tasaisia, kovapintaisia, luistamattomia ja riittävän leveitä.
- ☐ Pysäköintipaikat ovat lähellä. Esteettömät pysäköintipaikat ovat selkeästi merkittyjä ja leveydeltään vähintään 3600 mm.
- ☐ Saattoliikenteen pysähtymismahdollisuus on esteettömän sisäänkäynnin läheisyydessä.
- ☐ Sisäänkäynti on katettu, hyvin valaistu ja helposti havaittavissa.
- ☐ Avustajilla ja oppailla on maksuton sisäänpääsy.
- ☐ Tapahtumapaikalle pääsee ilman tasoeroja, mahdollisten portaiden oheen on rakennettu loiva luiska tai hissi, tai vaihtoehtoinen esteetön reitti on opastettu.
- ☐ Mahdollisen luiskan kaltevuus on sisällä enintään 8 % ja ulkona 5 %, ja sen leveys on vähintään 1000 mm.
- ☐ Portaat ovat helppokulkuiset ja niissä on molemmin puolin käsijohteet.
- ☐ Keskeisten toimitilojen tasoeroissa hissien koko on vähintään 1200 mm x 2300 mm ja oviaukon leveys vähintään 1000 mm.
- ☐ Tapahtumapaikalta löytyy esteetön wc (ns. inva-wc). Isossa tapahtumassa tarvitaan useampi esteetön wc. Käytettäessä siirrettävää wc-kalustoa, osa niistä on esteettömiä.
- ☐ Keskeisten tapahtumatilojen lisäksi myös oheistilat (esim. varastot ja sosiaalityilat) ovat esteettömiä.
- ☐ Valaistus on riittävä ja häikäisemätön.
- ☐ Ovet, seinät, kalusteet ja välineet erottuvat